

BİR HÜZÜNKARIN TAHRİR DEFTERİ* ya da ŞOL MARAŞ'DA BİR ADAM

Şehirler, ülkelerin bronz, gümüş, altın madalyonlarıdır. Madalyonların bir yüzüne hayranlıkla, diğer yüzüne lütfen bakılır ve geçilir. Canlı, cansız her şeyin iki yüzü olduğu gibi, yine her şeyin görünen ve görünmeyen yüzleri vardır. Karanlığın arka yüzü nasıl aydınlıksa, aydınlığın ters yüzü de karanlıktır. Ya birkaç mum alevi ile ya da teknolojiden faydalanarak karanlıkları aydınlattığımızı sanırız. Aslında aydınlanan karanlık değil bizim görmek istediğimiz ışıktır. Karanlık, aydınlıkla, aydınlık, karanlıkla açılır, koyulaşır. Dünyanın, hayatın görünen yüzüyle karşılaşa karşılaşa yüzümüzün eskidiğinin farkına varamamamızdan kaynaklanan bir sürü sıkıntıyı başımızdan atmak için çarşı çarşı pazar pazar gezer dururuz. 'Malımızı alacak, satacak bir "dükkan" adresi vardı yüreğimin döş cebinde' deyip içimizin haritasını kalbimize açtığımızda; aradığımız dükkanın tabelasının altında durduğumuzu, daha birkaç adım atmadan ruhumuzun ayaklarımızdan önce dükkana girdiğini görürüz. İşte şehirlerdeki bu dükkanlar; madalyonun arka yüzüne saatlerce baktıktan sonra gören göz tarafından ancak görülebilecek küçük bir ayrıntıdır.

Her şehirde mutlaka bir ve birden fazla dükkan vardır. Kimileri müşterisizlikten kapanmış, kimileri de dükkanını başka şehirlere taşımak zorunda kalmışlar. Ne mutlu dükkanı bol olan şehirlere, vay gele alışveriş için komşu şehirlere giden insanlara...

Fethi Gemuhluoğlu, Arapkir'den, Rahmi Eray Elbistan'dan kalkıp İstanbul'a dükkan açan ve bununla kalmayıp Anadolu'nun birçok şehrine şube açan insanlardan sadece iki insan. Dükkançılığın piri elbette bu iki insan değil. 1071 ile 1923 tarihleri arasının es geçildiği gibi bu iki insan öncesi binlerce insanı tanıyamamak da öncelikle benim kendi ayıbım. Şimdi yüzlerce irili ufaklı dükkan var. Var var olmasına da her geçen gün bir dükkanın kapandığını duymak insanın içini burkuyor.

Ahmet Doğan, Kahramanmaraş'da dükkan müdavimi. Hayatın bütün parkurlarında koşan, ya da hayatla her cephede savaşan bir gönül gazisidir. Gözlerinin penceresinden bakıldığında, içinin kanayan coğrafyasıyla karşılaşsınız. Ona yaşadığımız eşya çağının gözüyle baktığımızda da "cincik kırığı" soğuklarda dışını içinin hararetiyle kızdırmaya çalışan çağın dışladığı bir yüze tanık olursunuz. Bütün bu dışlama bakışlar karşısında Ahmet Doğan istifini bile bozmayıp "kendi ateşiyle kendi harmanını yak"acaktır. Bakmayın yüzünün biraz sarı olduğuna. O hüznün rengini seçmiştir. Gün, ikindiye aşarken sarı elbisesinin ütüsü yapıyordur. "Güneş batarken sararır"

O günlük maişetini kazandığı yerde, yarın başka rızk peşine düşecek gibi kaygısız, "sevgili" ye kavuşacak gibi heyecanlı, saatlerin tik takları arasında ömür defterinin sayfalarına güzel fotoğraflar yapıştırmakla meşguldür. "Aksakal"ın Dolunay Dergisi'nde başlayan "içeri" sohbetlerinin "dışarı" ya taşması sonucunda ya "dağa" çıkmak, ya da "haydut" olma gelgitleri arasında "Bir Hoca" nın yüreğine gidip gele gidip gele sığınacakları bir "mağara" bulmasını isterler. Bir Hoca bu arada kendi kozasını örmüş, kendi göğünde uçacağı günlerin malihulyasındadır. Kozasından başını çıkardığında diğer tırtılların birbirlerini yemeye, haydut olmaya meyyal olduklarını fark edince dükkanı açar ve tırtılları etrafına toplamaya başlar. Kozayı öreceği zamana erişmek, örmek, kelebek olmak ve tırtıl yumurtası bırakacak ve uçup gidecek kelebek o kadar az ki. İşte Doğan, kozasını örüp içine yolculuğa çıkan dükkan yolcularından "bizim yunus" gibi "dostperest" bir adam.

Doğan, kitap çıkartmasa da zaten canlı bir kitaptı. Kitap yayınlayacağı aklımın ucundan dahi geçmiyordu. Kim kanına girdi bilmiyorum ama girmeseler daha iyiydi. Doğan, kitabını her okuyana; gizli sırrını ifşa etmiştir. Bundan dolayı karşılaştığı her okuyucusunun karşısında mahcubiyetini gizleyemeyecek ve bu rahatsızlığı yüzüne yansıyacaktı. Çünkü "içeri" adamları kolay kolay yazılı metin bırakmazlar. İnsan erdemini kuşanarak insanlar ormanında yalnız başına yaşarlar. Yürürken yılanların ve zarar verici yırtıcı ve bulaşıcı hastalık taşıyanların kafalarına basa basa yürürler ama bir karıncayı da ezmek için

gerekliyorsa adımlarını daha iri atarlar. Alırken, çürüğü, defoluya gözleri kör olur. Satarken mallarını cilalamazlar.

Temsilde hata olmaz derler. Buna dayanarak hani hem Batı, hem de Doğu Roma İmparatorlarına “siz” dendiği gibi Bir hoca aslında bir saatin akrebi ve yelkovanı gibi birbirinden ayrılmayan iki insan. Bu iki insan arasında Doğan’a yer yakıştıracak olursak saatin dakika göstereni diyebiliriz.

“Bir Hüzünkarın Tahrir Defteri” hüzünkarın gözlerinin içine bakarak okunup gidiyordu. Hüzünkar hayattayken gönül gözüyle okunacak kitap; kitap tüccarlarının “himmet”leriyle okuyucunun ayağına düşmemeliydi. İnanıyorum ki tüccarların “Bir Hoca”nın yüreğinin fikrini almayıp “kerhen” oluruyla “Hüzünkarın Defteri”ni dürmüşlerdir.

“Bir hocam” a aynı teklifler yapıldığında “Ya iyi otu olan var mı, ya da bu hafta sonu balığa gidelim” deyip konuyu başka kanala yönlendirmez miydi? Bir hoca’m “Buğday” isteyene illaki “Himmet” vereyim diye ısrar etmez. Ama bunu ima etmekten de beri durmaz.

Hüzünkarın defteri açılmıştır. Hüzünkarı yakından tanıdığım için lütfen okumak zorunda hissettim kendimi. (Kahramanmaraş’a her vardığımda gözlerinin içine, yüz mimiklerine, el kol hareketlerine bakarak kendini ne güzel okutturuyordu) Çünkü adıma imzalanıp üstüne bir şeyler yazılmış. Keşke imzalayacağına bir parmak bassaydı da o parmak izinden yola çıkarak ‘kanıma nasıl girdiklerini bilmiyorum, bu parmak izini bu kana say’ diyerek kabullenmek belki biraz daha kolay olacaktı.

“İçeri Sohbetleri” içeriden yapılmalı değil miydi sevgili Doğan?

İnşallah bu hareketinle “Bir hoca”nın kalbini sadece çizip geçmişindir. Unutma ki buğdayı “cingan”lar ister. Himmet almak için gittiğin yolun tam ortasında duruyorsun. Buğdayı ensesi kalın, göbeği balkon dervişlere bırak da geride boynu bükük kalan himmeti al gel.

Bu nefsi kalbinden aşağıya kayan insan ormanında ecinnilerle aynı kaptan yemek istemiyoruz.

Selam yüreğindeki asıl nüshaya

Bir hoca’ya

Hocanın dizinin dibindekilere

Ve Cıncık kırığı soğuklarda bile dükkânın kapısını gönül anahtarlarıyla açan müdavimlere...

* *Bir Hüzünkarın Tahrir Defteri, Ahmet Doğan, Gümüşoba Yayınları, 2000 Kahramanmaraş*